№ 94. Sestdeen, 20. augustâ. 1911.

Makſâ,
Jelgawâ ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Makſâ,
par paſtu preeſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs maksâ 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Iſnahk 3 reiſes nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un ſeſtdeenâ,
iſnemot ſwehtku deenas.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi makſâ:
par ſhku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſē 20 kap.

Depeschu iſmaina starp Wiņa Majeſtati un Japanas keiſaru.

Sakarâ ar pehdejo strihdigo jautajumu iſſchkirſchanu starp abâm waldibam, kâ Peterburgas telegrafa agentura ſino, notikuſi telegramu maina starp Wiņa Majeſtati Kungu un Keiſaru un Japanas keiſaru, kurâs teek iſteikta labpatikſchana par panahkto weenoſchanos.

Keiſara Majeſtates telegrama Japanas keiſaram:

Peterburgâ, 13. augustâ 1911. g. No wiſas ſirds pateizos Juhſu Majeſtatei par iſteiktâm juhtam iſlihguma gadijumâ, kurſch tik laimigi panahkts uſ ſawſtarpigas peekahpſchanâs pamata daſchos jautajumos, kuri lihdſ ſchim bija palikuſchi neiſſchkirti starp Muhſu waldibam. Dalibamees pilnigi taîs juhtâs, kuras ſtrihdigo jautajumu galiga iſſchkirſchana eedweſuſi Juhſu Majeſtatei, es redſu Juhſu pawehlê — nodot Manai waldibai twaikni „Angara" — jaunu peerahdijumu un weenu no leelakâm kihlam Muhſu ſawſtarpigai draudſibai.

Japanas keiſara telegrama uſ Wiſaugſtako wahrdu:

Tokijâ, 13. augustâ 1911. g.: Eſmu wiſai laimigs par Muhſu waldibu ſtarpâ ſirſnigas pretimnahkſchanas garâ noſlehgtu iſlihgumu daſchos lihdſ ſchim neiſſchkirtos jautajumos un Man ſewiſchki patihkami paſinot Juhſu Majeſtatei, ka uſ manu pawehli twaikonis „Angara" tiks nodots kreewu waldibai par ſihmi Manai negroſamai draudſibai pret Jums. Eſmu pahrleezinats, ka Juhſu Majeſtatei labpatiks dalitees Manâ pahrleezibâ, ka wiſu ſtrihdigo jautajumu galiga iſſchkirſchana weizinâs un tahlak noſtiprinâs labas atteezibas ſtarp Muhſu walſtim.

Par ſtreika kuſtibu Rigâ.

I.

Rigâ nu jau tepat wiſu waſaru zauri ploſas tâ ſauktâ ſtreika kuſtiba, kura bez ſchaubâm wiſpahribai nodara leelus ſaudejumus, wiſpirmâ un galwenâ kahrtâ darba dewejeem un darba nehmejeem jeb ſtrahdneekeem. Pats par ſewi protams, ka pehdejeem, t. i. ſtrahdneekeem, kâ ſaimneecziſki wahjakai dakai, kureem pa leelum leelakai dakai, tâ ſakot, jadſihwo no rokas mutê, t. i. no ſawas teeſchas azumirkligas pelnas, ſchee ſaimneecziſkee ſaudejumi wisſahpigaki ſajuhtami un atnes winu gimenem wiſleelakâs gruhtibas un poſtu.

Ihſs apzerejums ar ſkaitlu palihdſibu wiſgaiſchaki attehlos leelos ſaudejumus, kuri zaur ſtreikoſchanu jazeesch paſcheem ſtrahdneekeem. Ja peenemam katra ſtrahdneeka zaurmehra algu uſ 1½ rbla deenâ (daſchi pelnîs maſak, bet daſchi ari — kâ daſchadee buhwes ſtrahdneeki — eewehrojami wairak, pat otrtik), tad katrs ſtrahdneeks, ſtreikodams, ſaudê katru nedelu 9 rbl. jeb katru mehneſi 36 lihdſ 40 rublus. Ja nu tahlak peenemam, ka zaurmehrâ pa wiſu Rigu paſtahwigi ſtreikojuſchi ap 1000 zilweku, to pehz awiſes ſneegtam ſimâm gan warem peenemt, tad ſcheem ſtrahdneekeem neſamee ſaudejumi ſneegtos pee 40,000 rbl. mehneſî jeb pa diweem mehneſcheem un wairak ap 80—100,000 rbl. — Schee ſkaitli droſchi ween buhs peenemti pa ſemu, kamehr tee pateeſibâ buhs daudſ leelaki. Un ja nu jautajam: ko ſchee 1000 ſtrahdneeki, neſdami milſigos, ap 100,000 rbl. leelos upurus, panahkuſchi preekſch ſewis? No kuſtibas gaitas redſams, ka teem tikai retos gadijumos iſdewees iſkaulet waj iſſpeeſt no darba dewejeem kahdus maſus, ſihkus labuminus (algas un darba laika ilguma ſinâ), bet leelakai dakai bijis darbs jauſnemas ſem agrakeem noteikumeem. Un tas tihri weenkahrſchi tapehz, ka ari darba dewejeem, pee wiſlabakâs gribas, tagadejos apſtahkkos naw bijis eeſpehjams ſtrahdneekeem ko wairak dot, ja negribetu paſchi uſ weetas iſputet un bankrotet. Tomehr ari wini zaur ſtrahdneeku ſtreikeem, bez ſchaubâm, zeetuſchi un zeesch leelus ſaudejumus, darbus nokawejot u. t. t., droſchi ween ne maſakus ſaudejumus, kâ ſtrahdneeki, bet wineem, ſinams, ka zaurmehrâ ſaimneecziſki ſtiprakeem, ſchee ſaudejumi weeglaki paneſami. Un tahdâ kahrtâ tad ſtreikotaji-ſtrahdneiki ir bijuſchi un ir tee, kuri, nekahdus labumus nepanahkdami, neſuſchi un nes wiſleelakos ſaudejumus. Kahdus gruhtus ſaudejumus zeetis zaur ſtreikoſchanu katrs atſewiſchks ſtrahdneeks un kahdâ poſtâ winſch zaur to eegruhdis ſawu gimeni, buhs noprotams no ſekoſchâ apſkaita. — Peenemſim, ka weens waj otrs ſtrahdneeks ſtreikojis tikai diwas nedelas, zaur ko tas ſaudejis ſawu algu no 18—20 rubleem. Ar 9—10 rbl. algas nedelâ, ſewiſchki ſtrahdneekam-gimenes-tehwam ar pahrîs un wairak behrneem bez ſchaubam naw nekahda ehrta dſihwe, tomehr pee prahtigas ſaimneekoſchanas tatſchu ir ſawa iſtikſchana. Bet kâ tad nu, kad ari ſchis pelnas iſtruhkſt? Waj bij kahdam kahds nebuht krahjuminſch? — Gruhti tizams. — No ka tad lai nu tahds ſtrahdneeks-gimenes-tehws gan mitinas? Jadomâ, ka buhs bijuſi kahda „ſtreika kaſe", kurâ no ziteem ſtrahdneekeem ſawahkuſês kahda nebuht nauda, bet ka ſchis pabalſts no „kaſes" naw bijis (ja tahds pawiſam ir bijis) ne tuwu tik leels kâ paraſtâ deenas alga, tas ſkaidri ſaprotams. Tâ tad ſtreikotajam-ſtrahdneekam, lai gimenes peederigee pawiſam nemirtu badâ, buhs bijis kur nebuht jaeetaiſa parahdi, kuri wehlak jaatlihdſina. Ari „ſtreika kaſei" raſi wehlak buhs kas nebuht jamaksâ. Tahdâ kahrtâ ſtreikotajs-ſtrahdneeks neween ſaudejis algu par diwâm nedelam, bet wehl ſawu jau tâ knapo budſchetu apkrahwis parahdeem, kuri wehlak no ſchi paſcha knapâ budſcheta jaatlihdſina. Naw bez tam ari jaaiſmirſt, ka ſtreikotajs-ſtrahdneeks pa ſtreika laiku buhtu tihri „bihkâ" ſtahwejis. Bija tatſchu jaeet uſ kahdam nebuht „apſpreeſchanam" waj katru deenu; ka pee tam nu tihri neiſtika bez praſtâm „eemeſchanam", tas jau ari pats par ſewi ſaprotams. Ja nu pa tâm ſtarpam ſeewai un behrneem nebij neka daudſ ko grauſt, — kas par to! — buhs tatſchu reiſi kas apbrihnojams, ſtrahdneeku likteni uſlabojoſchs panahkts!.. Bet tas nu nenotika un newareja notikt. — Un nu tihri japabrihnas, ka par ſpihti wiſam tam, ſtreika kuſtiba wareja turpinatees ne tikai lihdſ ſchim paſcham brihdim, bet pat jau iſwehrſtees weenâ un otrâ gadijumâ atklahtos waras darbos? — Uſ ſcho jautajumu mehginaſim dot atbildi turpmak.

No ahrſemèm.

Wahzijas keiſara runa Hamburgâ.

No Hamburgas ſino 28. (15.) augustâ: Pee goda meelaſta, kuru Hamburgas ſenats dewa par godu keiſaram Wilhelmam, keiſars tureja galda runu, kurâ ſalihdſinaja tautu tirdſneezibu ar elpoſchanas prozeſu zilweka organismâ un aiſrahdija uſ tirdſneezibas nepeezeeſchamo wajadſibu. Wahzu tirdſneezibas pazelſchanâs eſot daudſeem dabſis azî, bet tomehr konkurenze eſot weſeligs elements un wajadſiga preekſch walſtim un tautam kâ dſineklis uſ tahlaku attihſtiſchanos. Pehdejo gadu deſmitos wahzu tauta ar ſawu kara ſloti radijuſi ſew warenu fargu tirdſneezibai un induſtrijai. Dehl ſchis ſtipras kara flotes tagad katram nopeetni jarehkinas ar wahzu tautas gribu uſ juhras.

Zelojums ap ſemi 40 deenâs.

Tahdu zelojumu ap ſemi 40 deenâs weizis nupat 26. (13.) augustâ awiſes „Ekſzelſior" uſdewumâ Pariſes ſchurnalists Jejers-Schmidts. Winſch bij nodomajis uſſtahdit rekordu zelojuma ahtrumam ap ſemi. Jejers-Schmidts iſbrauza 17. (4.) julijâ iſ Pariſes un 12. augustâ (30. julijâ) bij jau Jokohamâ, no kureenes uſ twaikona dewâs pahr Kluſo okeanu uſ Wankuweru. No tureenes winſch brauza zaur Kanadu uſ Nujorku un no ſchejeenes uſ twaikona „Olimpija" uſ Scherburgu, kur eeradâs 25. (12.) augustâ un atgreeſâs Pariſê 26. (13.) aug. Pawiſam winſch nobrauzis 30,767 kilometru (?)

Perſija. Spreeſchot pehz peenahkuſchâm ſinam, iſſchkiroſchais brihdis Perſijas notikumos ir tuwu. No abâm puſem eeſahkuſês ſtipru pulku dſihwa kuſtiba. Bijuſchais ſchachs pehz weſelas rindas ſadurſmju uſſahzis gahjeenu uſ galwas pilſehtu. Par to peenahkuſchas ſekoſchas Pta telegramas:

Londonâ, 29. (16.) augustâ. „Morningpoſts" ſino no Teheranas, ka bachtiari zihnas Teheranas waldibas puſê. Wini tikuſchi ſakauti ſtarp Weraminu un Semnanu, ſaudedami 100 kritušchus un eewainotus. Wehlak 800 bachtiari Emira

Paſpahrne.

Par atturibu.

Atturibu wajaga ſaprast, protams, plaſchi. Atturigi kaudis — tee ir, wiſpirms, weſeli kaudis, higienas, muhſu meeſas dabiſkas attihſtibas peekriteji. Pehz tam wini web mehrenu dſihwi, apmeerinajâs ar maſumu, tapehz tad ir ari laimigi; wini ir zilweli ar gaiſchu prahtu, ſtingru dabu un labeem zenteeneem. Buht atturigs — zik daudſ tas noſihmê! Tas noſihmê — buht laimigs, no wiſeem mihlets un godats — waj gan weegli to ſaſneegt?...

Par atkahpſchanos no atturibas ideala wainigs, ſaprotams, ne tikai pats zilweks ween, bet ari ohrejee apſtahkli. Pee teem peeder, galwenâ kahrtâ, audſinaſchana. Wezo ſpartaneeſchu peemehrs rahda, ko war ſaſneegt ar ſaprahtigu audſinaſchanu, noturêdot meeſu un garu. Man leekâs, ka galwenais uſdewums zihnâ pret weenu no breeſmigajeem atturibas eenaidneekeem — alkoholu — paſtahw newis eeſch tam, lai mitetos ſchuhpot tee, kas to dara, bet lai eedweſtu atturibas idejas behrneem. Jo behrni — muhſu nahkamiba. Zik labi buhtu, ja tiktu weſta atturibas propaganda wiſur ſkolâs, labojamâs eeſtahdês, ſlimnizâs, patwerſmês; preekſch behrneem, kuri dſihwo mahjâ un nemahzâs, ari waretu ſcho to darit.

Kapehz gan, peemehram, neeerihkot leelâs pilſehtâs „Behrnu namus", tahdus, kâ „Tautas namus", kur waretu darit eeſpaidu uſ behrnu juhtigo dwehſeli weenâ waj otrâ zeklâ, eerihkojot kinematografus un behrnu teatrus ar atteezigâm ludſinam, ſarihkojot preekſch behrneem weſeligos rotakas, mahzot daſchadus amatus, dabas ſinibas, loſiſchanu un rakſtiſchanu, gahdat, ka wini arween labaki top, mahzit muſiku u. t. t. Ja tikai buhtu wehleſchanâs — gan jau nauda radiſees. Un par to kahds labums, zik daudſ tihra behrna preeka!

Bet ari ſlikti audſinateem zilwekeem ir pilnigi eeſpehjams tapt atturigeem, ja tikai wini wiſpirms atſihſt atturibas nepeezeeſchamibu. Bet atſiht ſcho nepeezeeſchamibu, buht atturigam, lai taptu laimigs kâ pats, tâ ari ziti, newar tikai ſlimi zilweki, iſwirtuki, kâ winus noſauz; bet ſabeedribai wajaga tahdus ahrſtet un gahdat par teem. (? Red.)

Un tâ nu — ja reiſ atſihts, ka atturiba nepeezeeſchama (ſaprotams, preekſch tam lai weens otram iſpalihdſ) — tad wiſa zilweka griba lai ir wehrſta uſ to — un tad brihſ nahks redſami ſkaiſti panahkumi. — — Peedſihwojumi un pati daba norahda uſ katra ſola, ka zilweka ſpehks un laime ir ſahtibâ, atturibâ. Paſkatees uſ bagatu wezaku behrnu, kuram daudſ ſpehku leetinu, — zik loti maſ winſch par tâm intereſejâs, zik brihſ winam wiſs apnihkſt un zik winſch untumains un neapmeerinats! Bet te, luhk, nabadſigu wezaku behrns. Winam eedahwinaja weekahrſchu ſpehku leetinu. Paſkatatees — zik ilgi winſch ar to nodarbojâs, kâ winſch ſcho leetinu mihlê, zik winſch apmeerinats!... Waj juhs eſat nowehrojuſchi to ſtarpibu ſtarp weeſibâm, kur galds no ehdeeneem luhſt, kur kaudis ſehſch ehſdami wairak ſtundu, — ja, kahda ir ſtarpiba ſtarp iahdâm weeſibam un ſtarp weenkahrſcha darba wihra maltiti, kurſch juhs uſaizina peedalitees pee wina ſahls-maiſes?... Bez ſchaubiſchanâs, ka otrâ gadijeenâ bariba iſleekâs daudſ gahrdaka un puſdeenu beidſot jums nawa neka nepatihkamo, kâ tas pirmajâ gadijeenâ war buht.

Ja ſakrahtu ſtatiſtiku, kas wiſwairak nobeidſ ſawu dſihwibu ar paſchnahwibu: paehduſchee waj iſſalkuſchee, — bez ſchaubâm iſrahdiſees, ka paſchſlepkawu wairak ſtarp paehduſchajeem. Kahds akmenkalis gribeja tapt par kehninu — tika. Bet kahdâ ſwinigâ gahjeenâ winu tâ zepinaja faule, ka winam eegribejâs buht ne par kehninu, bet ſauli — tika. Bet uſ reiſ faulei aiſgahja mahkonis preekſchâ; tad wihram eegribejâs par mahkoni tapt. Atkal tika. Juſdams ſawu ſpehku, dufmigi ſkaloja mahkonis leeljuhras wilnus... bet ſchee wilni tik ſpehka iſſchkihda pret klinti. Atnahza akmenkalis un ſahka atſkaldit no klints gabalu pehz gabala. „Es gribu atkal par akmenkali buht," mahkonis teiza.

Zik beſgaligas zilweka wehleſchanâs un muhſchigi neapmeerinats prahts zilwekam, kurſch neſaprot mehrenibas labumu, gaiſchi attehlots wiſeem paſihſtamâ Puſchkina paſakâ „Par ſwejneeku un ſiwtinu." Tahdas ihpaſchibas parahdâs ari muhſlaiku literaturâ. Pat neſahtiba pa dakai, beigu beigâs, nowed pee behdiga gala. Neſahtigee ehſchanâ top paraſti par kaiſligeem dſehrajeem; tee atkal par netikleem u. t. t.

Tâ tad ſahtiba wiſâs leetâs!... Paſauli waldis ta tauta, kuras dewiſe buhs „ſahtiba un atturiba!" —

Pehz ahrſta A. Kunajewa — R. A.

„Tagad nè" ...

Sarkanbiſcheem leeli preeki, — —
Behdas, ruhpes teem nu neeki!
Lai ar' „ſadſihwes" wairs naw, —
Tomehr iraid kaut kas jau ...
Rigâ iſnahk „Jaunais Laiks", —
Nahk no ta tas ſarkan-twaiks:
„Drikè" pakal tikai to, —
Ir jau ar' kas — oh, oh, oh! — —
— „Newar zitad, tagad, — nè," —
Wezais Urkis projektè. — — —ns.

Pirmo weetu eenem

Lihgo, Nowost, Riga.

Pirms Juhs tschaulites

eepehrzeet, **pahrleezinajatees paschi** par muhsu tschaulischu **labumu**, kuras katrâ sinâ

eenem pirmo weetu!

Ed. Jaunsems & Ko., Rigâ.

Noliktawa: Alekfandera eelâ Nr 40. Fabrika: Romanowa eelâ Nr. 28|30.

Mu Dschacheda wadibâ paahtrinatâ marscheschanâ dewâs no Teheranas uf Weraminu. Bijuschais schachs pehz weselas rindas neleelu fadurfmju pahrgahjis usbrukumâ. Wina pulks tuwojas galwas pilsehtai. Waldibas kara pulku wirspawehlneeks Jefrems, kâ dsird, nopeetni faslimis un newar kara gahjeenâ peedalitees.

No eekschsemèm.

Wisaugstakais ukass senatam Keisariskâs Gimenes leetâs.

Peterburgas telegrafa agentura sino:

Peterburgâ, 16. augustâ. Publizets Wisaugstakais ukass senatam, pehz kura pahrgrosita peesihme pee Keisariskâs Gimenes noteikumu 188. panta. Saskanâ ar issludinato pahrgrosijumu, uf preekschu neweens no Leeknaseem newar eestahtees laulibâ ar personu, kurai naw atteeziga augstaka stahwokla, t. i. kura nepeeder ne pee weena waldoscha nama.

Lidmaschinas pee kara spehka manewreem.

Pee leelajeem manewreem Krasnoje-Selâ 12. un 13. augustâ peedalijuschâs ari lidmaschinas ar labu sekmi. Skaidri israhdijees, ka lidmaschinas labi leetojamas kara laikâ. Ismehginat pee scheem manewreem ari „aerostatus" (leelakus gaisa kugus) naw isdewees, jo tahdus newarejuschi laikâ sarihkot.

Kolera starp saldateem.

pta. No Noworosiskas sino, ka saldatu nometnês saslimuschi ar koleru 17 saldati, miruschi 5.

Peterburga. Peeklahjibas truhkums. Pirms daschâm deenam Peterburgâ zeemojâs Londonas grafistes presidents Ed. Uaits, ar laulatu draudseni. Winsch apmeklejis ari pilsehtas waldi un 10 deenas eepreeksch luhdsis pilsehtas galwu winam pasinot, kad to waretu tur sastapt. Bet pilsehtas galwas weetâ noteiktâ deenâ Uaits atrada pilsehtas waldê tikai galwas beedri, kas neprot angliski un sarunajâs ar tulka palihdsibu. Tahda usnemschana Uaitu neapmeerinajusi un tas tagad pilsehtas galwai atraksitijis wehstuli, ar kuru winu eeluhds apmeklet Londonu, kur to zeenigi sanemschot un kur tas mahzischotees, kâ ahrsemneeku weesi jausnem.

— Par 3 miljoneem rubku wiltota nauda eewesta is Londonas pahr robeschu Polijâ, 3 rubku gabalos. Polizija spehrusi stingrus sokus, lai nahktu wainigeem uf pehdam un aiskawetu wiltotâs naudas isplatischanu.

— Brahla slepkawa. Uf Glasowa eelas dsihwojuschi 24 un 19 gadus wezee brahli Dmitrijewi, nesen atpakal miruschâ ekspeditora dehli. Wezakajam brahlim gukot pee wina peegahjis jaunakais un winu ar nasi noduhris. Slepkawiba isdarita tanî noluhkâ, lai babutu leelaku mantojumu.

Wiborga. Sozialistisko awischu skaits Somijâ sneedsas pee 20, kuras kopâ isnahk 135,800 eksemplaros, 1910. gadâ pret winam zeltas 52 apsuhdsibas. Schinî gadâ winas soditas jau ar 12,692 markam kopâ, jeb ar 982 deenam aresta.

No Igaunijas. Diwkahrteja slepkawiba. 13. aug. pee Lokses atrasti nonahweti Kursinu mahju 45 gadus wezais saimneeks un wina 76 gadus wezais tehws. Nolaupiti 100 r. naudas.

No Reweles. Asinssehrgas behl wisâs Reweles skolâs mahzibu sahkums atlikts uf 1. septembri.

Widseme.

Wispahrejâ Widsemes ew.-luteranu sinode schogad notiks Walkâ 24. un 30. augustâ. Uf deenas kahrtibas buhschot: referati par dogmatiskâm leetam, pahrspreeschana par atschkirtu laulato eestahschanos jaunâ laulibâ, par notes kristibu, tautas bibliotekam, sahtibas beedribam, sinojumi par misioni starp paganeem un schihdeem u. t. t.

Riga. Jesus latweeschu draudses dahmu komiteja ar scho aisrahda uf sawu isloseju sawas draudses nabageem un skolai par labu, kas nolikts uf swehtdeenu, 11. septembri sch. g. Masâs Gildes telpâs. Bes tam wina luhds Jesus latweeschu draudses lozekkus peedalitees loses pehrkot, kâ ari dahwanas peenesot, kuras ar pateizibu sanems mahzitaja Schwarza kunga runas stundâs: Kihtera eelâ Nr. 11, ds. 3. Loses à 20 kap. gabalâ dabujamas „Latwijas" kantorî.

Jesus latw. draudses dahmu komiteja.

— Peldeschanas sazihksti bija sarihkojusi Baltijas peldu beedriba pagahjuschu swehtdeen Daugawâ. Daugawu, 448 metrus platumâ, pirmais pahrpeldeja jelgawneeks H. Frischenbruders 8 min. 45 sek. un otrais — ari jelgawneeks E. Filhabers 9 min. 45 sek. Schee abi jau pasihstami par peldeschanas meistareem. No skolneekeem pirmee bija Rigas pilsehtas gimnasijas, otree — Rigas pilsehtas realskolas un pehdejee — Jelgawas realskolas skolneeki. —pl.

— Trihskahrtejs lihgawainis. Kahdas weetejâs cestahdes eerehdnis K., pusmuhscha wihreetis ar skaistu uniformu, saderin s nesen ar kantoristi W. un kahsas jau bija sarihkojumâ, kad pee winas atnahza jaunawa E. un peerahdija K—u par sawu, ar kuru winai ari kahsas bija jau noliktas. E. peerahdija wehl, ka winai no K—a jau 2 behrni un ka W—as selta leetas ir winas. Wina eedewusi tâs K—am eekihlaschanai pilsehtas lombardâ, kad tas noschehlojees par steidsamu naudas wajadsibu deenesta darischanâs. Peerahdijâs, ka K. tahdâ kahrtâ isskrahpis selta leetas weenai un dahwinajis otrai isredsetai. Lai issargatos no atklahtâm nepatikschanam, W-a atdewa E-ai selta leetas. Drihsi pehz E—as atnahza pee W—as jaunawa B. un ari peerahdija sewi par K—a lihgawu, ar kuru jo zeeschi norunatas kahsas. —pl.

— Interesantu prahwu 11. augustâ isspreeda Peterburgas teesu palatas otrais departaments. 1909. gadâ Rigas elektriskâ tramwaja wagons nobrauza kahdam gadu wezam behrnam labo roku. Behrna wezaki eesneedsa pret tramwaja sabeedribu suhdsibu, prasidami 30 rubku leelu mehnescha atlihdsibu lihds behrna muhscha galam. Izsehlâs interesants prinzipa jautajums, no kura laika atlihdsiba maksajama: likums nosaka, ka tam janoteek par darba spehjas pasaudeschanu, bet schinî gadijumâ zeetejs nemas nebij sasneedsis darba spehjas wezumu. Suhdsetaju aisstahwis aisstahweja domas, ka atlihdsibâ jadabù tuhlit, jo mahtei tagad gukot uf kakla behrns bes rokas. kuram wajadsigs wairak kopschanas un tas winu kawejot no darba. Teesa peespreeda wisu prasibu pilnâ mehrâ.

No Slokas. Sahdsiba. Is Izika Wulfa manufaktur weikala, Sudmalu eelâ № 3, issagtas naktî uf 10. augustu daudz un daschadas drehbes — 940 rubku 80 kap. wehrtibâ. ŋ.

No Skrihwereem. Pensija, 90 rbl. gadâ, peeschkirta is walsts rentejas muischas bijuschâ meschsarga Graudina atraitnei. Graudinu noschahwa 1905. gada beigâs is paslehptuwes nesinams laundaris.

No Smiltenes. Kapsehtas apgahnitaji. Kahdas nedekas atpakal wezajâ kapsehtâ nesinami laundari apgahsuschi familijas peeminekli, kursch atradees pawisam nomalâ weetâ. Schis peemineklis peederejis bijuscham Smiltenes mahzitajam Jehkabam Lange, kursch sarakstija pirmo latweeschu wahrdnizu un bij Widsemes generalsuperintendents. Lange bijis stingrs latweeschu aisstahwis. Lihds schim naw isdewees nahkt scheem neleescheem uf pehdam. Lai Deews dotu schos laundarus atrast, lai tee dabutu pelnito sodu. Kaut nezeestu klusu tee, kas sina, kur atrodas schee tumschee nezilweki.

No Stahmerenes. Weetejais pastkantoris, kas lihds schim bija tikai kâ weenkahrscha pasta nodala preeksch daschada weida korespondenzes peenemschanas un nosuhtischanas, tagad teek pahrwehrsts par pasta un telegrafu nodalu ar eekscheju un starptautisko telegramu peenemschanu.

No Ahdascheem. Slepkawiba aplaupischanas noluhkâ. Pagahjuscho swehtdeen rihkâ atrada uf Peterburgas schosejas, netahlu no Ropaschu stazijas, nepasihstamu wihreeti ar nascheem sadurtu un wairs tikai ar masâm dsihwibas sihmem. Nelaimigo tuhlin aisweda uf Rigu pilsehtas slimnizâ, kur tas nomira. Ismekleschanâ issinaja, ka nelaimigais ir Eseres pag. lozeklis Dmitrijs Ikjuschenoks un ka winsch sestdeenas wakarâ plihtejis kopâ ar kahdeem Waschiju Wologdinu, Nikolaju Selezku un Alekfandru Samoschenku, kuri redsejuschi, ka Ikjuschenokam bija klaht 50 rbl. Pee nelaimigâ naudu neatrada un tapehz domajams, ka winsch nogalinats un aplaupits. Uf aisdomu pamata apzeetinaja Wologdinu, Selezku un Samoschenku. Ismekleschanu turpina. „L."

No Saikawas. Pret ministrijas skolu. Weetneekpulks ir tik tahlu ruhpejees, ka nahkamu seemu jau pee mums bijuschâ Konrada skolâ atwehrs 2-klasigu ministrijas skolu, preeksch kuras dabûs no waldibas weenreiseju pabalstu 5000 r. un pehz tam ikgadus pa 1400 rbl. Ar noschehloschanu ir jasino, ka pret skolas atwehrschanu strahdâ weena daka pagasta saimneeku un puischu delegati. Tee jau ir tik tahlu, ka uf winu luhguma komisars atlahwa sasaukt generalsapulzi 13. augustâ, kura tad eewehleja no pagasta wezakâ preekschâ stahditos kandidatus, skaitâ 3, kuri lai teesatos ar weetneekpulku, kâ lai winu nolehmumus apgahstu un ministrijas skolas nebuhtu.

— Tik tahlu kahds K. sino, „Latwijai", azim redsot, gribedams sawus pretineekus nostahdit par kaut kahdeem mulkeem waj „gaismas" pretineekeem. — Bet leeta nu grosas pawisam ap zitu ko. — Eerihkojot tahdu, no pawirschâ sinotaja „K." eeteikto skolu, gan pagastam jausnemas daschadas nastas, bet wehlak — peem. pee skolotaju peenemschanas u. t. t. tam tad wairs naw nekahdas lihdsrunaschanas. Te nu tihri dabigi, ka tee sapratigakee pagasta lozekli sem apstahkleem war pretotees tahdas „skolas" eedibinaschanai.

No Lubanas. 14. augustâ weetejee ugunsdsehseji sarihkoja „Osolajâ" sakumu swehtkus. Eeeja bija tikai eeluhgteem weesem. Dserts un „singets" tika uf nebehdu. Wakarâ tika sarihkota iluminazija.

— Lubanas un Meiranes pagastu waldes dabujuschas atlauju nahkamâ gadâ sarihkot basaru par labu weetejai 4-klasigai pilsehtas skolai. Dahwanas jau sahks drihsumâ eewahkt. Konrads.

— Wilki. 13. augusta naktî weetejâs Pilsneeku mahjâs bija eeraduschees wilki, kuri aitu kuhtij bij sahkuschi jaukt pamatus laukâ. Bet suni sazehluschi leelu troksni, tâ ka laudis atmoduschees un steiguschees ahrâ, kur eerauga aisbehgam 5 wilkus. Diwi bijuschi wezee un trihs behrni. Daschas deenas atpakal weetejam Osmaku P. mahju saimneekam nokostas 4 aitas, kuras atraduschâs laukâ aptaisitâ dahrsâ. Weena apehsta, tikai daschi gabali atstahti, bet pahrejâs trihs pamestas turpat. „L."

No Meiranes. Waldiba apsolijusi issneegt 3000 rubku leelu pabalstu weetejâs Wisagales skolas pahrbuhwei. Konrads.

No Werawas. Anzenes pasta nodaka pahrwehrsta par pasta-telegrafa nodalu, kurâ peenem eeksch- un ahrsemes telegramas.

No Terbatas. No zeetuma isbehga 10. augustâ slepkawas Jwans Konsweks un Karlis Pluhms, kuri scha gada sahkumâ aplaupija un nosita krona dsehreenu pahrdotawu naudas eekasetaju Gramotajewu un wina kuischeeri. Pluhmu wehlak atrada un apzeetinaja, bet Konsweku meklê.

Kurseme.

Atraidits luhgums.

Leelajâ Saldus rewoluzijas prahwâ, kuru pagahjuschâ wasarâ un rudenî isteeloja Rigâ kahdus 3 mehneschus, tika, kâ sinams, noteesati katorgâ kahdi 46 apsuhdsetee. Wilnas kara apgabala preekschneeks, kuram noteesato katordsneeku aisstahwji bij eesneeguschi preeksch tahlakwirsischanas galwenai kara teesai kasazijas suhdsibu, to atraidija, apstiprinadams Rigas kara teesas spreedumu. Daschi apsuhdseto aisstahwji bij aisbraukuschi uf Peterburgu eesneegt galwenai kara teesai aisstahwju wahrdâ luhgumu, leeta no jaunu pahrskatit, peelikdami luhgumam klaht leezineeku isteikumus; tahdu paschu luhgumu galwenai kara teesai bij eesneeguschi noteesato peederigi. Trescho luhgumrakstu bij eesneeguschi uf Wisaugstakâ wahrda paschi noteesatee. Tagad luhgumu resultati sinami. Wina Majestates Kunga un Keisara kanzeleja bij greesusês zaur kara ministri pee galwenâs kara teesas ar peeprasijumu schinî leetâ. Galwenâ kara teesa bij aissuhtijusi leetu uf Wilnas kara teesu, peeprasidama paskaidrojumus par resoluziju un prahwu. Kara teesas delegazijas preekschsehdetajs, kura scho leetu isteesaja Rigâ, esot dewis uf peeprasijumu apsuhdseteem nelabwehligus paskaidrojumus. Wina Majestates kanzelejai esot eenahkuschas par noteesateem tuwakas sinas ari zaur Kursemes gubernas administraziju, bet ari sche atsauksmes un paskaidrojumi par noteesateem katordsneekeem esot bijuschi nelabwehligi. Tagad apsuhdseto aisstahwjeem, kuri scho leetu bij wirsijuschi un eerosinajuschi, peenahzis pasinojums, ka uf mineto paskaidrojumu pamata apsuhdseto luhgums atraidits. (L.)

Krogu leetâ. Tâ ka koti daudzi krogu ihpaschneeki wehl jo projam rakstiski turpina peeteikschanos, waj welti nomeklê mani Laukaimneezibas Beedribâ, tad aisrahdu wineem un ari tahdeem, kas uf preekschu wehl grib peeteiktees, ka krogu leeta jau nodota advokatam Albertam, Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 11. Pehdejais mehnescha laikâ sastahdis un nodrukâs suhdsibas peerahdijumus sewischkâs grahmatâs un eesneegs un isdalîs peenahzigâs Peterburgas eestahdês. Lihds tam laikam lai katrs pasteidsas peeweenotees, kas grib sanemt atmaksu par saudetâm teesibam jeb jaunu konzesiju, wezai notekot. Eewehrojot leelo dalibneeku skaitu, maksa isnahks neeziga. Kas wehl schinî mehnesî nepeeteiksees, tas nekad wairs newarês atlihdsibu meklet, jo leeta bes teesas wehl nahk apspreeschanâ walsts domes rudena sehdês un lihds ar domes spreedumu schis krogu jautajums tiks isbeigts uf wiseem laikeem. Stud. L. Kalninsch,

Zeelau kroga ihpaschneeks.

Leepaja. Kâ is Leepajas lauschu skaitischanas preekschdarbeem isskaidrojees, ihstajâ Leepajâ (t. i. bes kara ostas) ir 3377 apdsihwotu namu ar 21,102 dsihwokleem. Skaitischana notiksees 25. septembrî un proti neween Leepajâ, bet ari kara ostâ un bij. zeetokschna rajonâ, jo ari tas skaitas pee Leepajas.

— „L. Atb." sino no Amerikas: Filadelfijas polizija patlaban apzeetinajusi kâ naudas fabrizetaju latweeti A. Wite, pateesibâ A. Wirbeli, — kursch preeksch desmit gadeem Leepajâ bijis kahdas Puhra kases preekschneeks. — Wirbelis bij pehdejos pahri gados eedsihwojees lepnâs mahjâs ar dahrgâm mehbelem, klaweerem un ziteem dahrgeem mantas gabaleem, kâ motora jachta u. z.

— Biskapa Zirtauta slimiba esot influenze, saistita ar bronchu un schults wadu eekaisumu. Atweseloschanâs wilkschotees kahdas 4 nedelas.

— Sirgu isweduma. Wahzu twaikonis „Progress" pag. sestdeen pehz pusdeenas aisweda uf Hamburgu 42 leela auguma sirgus, preeksch wahzu kawalerijas. Angku twaikonis „Romeo" aisweda uf Angliju 24 masa auguma sirgus preeksch angku ogku raktuwem. „L. Atb."

Sunakstes mahzitajs J. Stenders apstiprinats par Sehlpils aprinka prahwestu.

No Dobeles. Dobeles tirgu, kuru lihdſ ſchim notureja 28. auguſtâ, ſchogad noturès 29. auguſtâ.

No kalnmuiſchneekeem. Kam lai uſtizas? Schejeenes Adenu mahju ſaimneeks Seiferts aiſſuhtija 14. auguſtâ ſawu ſtrahdneeku Jahſepu Berkiſchu brauksſchus uſ Jelgawu, lai aiſwestu turp wina behrneem, kas tureenes ſkolas apmekle, pahrtiku. Berkiſchs, nodewis ehdamâs leetas pehz peederibas, pats lihdſ ar ſirgu aiſlaidees. y.

No Krona-Garoſes. Sahdſiba. Stehrgulu mahju ſaimneekam Eduardam Stengelim, laikâ no 16. lihdſ 17. auguſtam iſſagtas no neaiſſlehgtas kumodes ſekoſchas leetas: 1 diwſtobru medineeku biſe — 60 rublu wehrtibâ, 3 dahmu pulkſteni — weens ſelta, weens ſudraba un weens melnais ar jaunſelta kehditèm — 120 rublu wehrtibâ un daſchada wela. Beſ tam iſnemti wehl daſchadi wehrts papiri, kâ: 1) Walſts krahj- un aiſdewu kaſes grahmatina № 26249. — uſ 80 rublu. 2) Laukſaimneezibas beedribas krahj- un aiſdewu kaſes grahmatina № 28206 — uſ 100 rublu. 3) 2 Jelgawas krahj- un aiſdewu kaſes grahmatinas № 14946/2968 uſ 400 rublu un № 15557/2968 uſ 500 rublu. 4) tàs paſchas kaſes grahmatina № 46532 uſ 100 rublu un 5) Jelgawas ſawſtarpejàs kredit-beedribas grahmatina № 1149 uſ 200 rublu. Sagki eelauſuſchees iſtabâ zaur logu. y.

No Stendes pagaſta. Sahdſiba. Naktî uſ 11. auguſtu iſſagtas Annai Bahr — Strihku mahjâs un turpat dſihwojoſchai Marijai Krete daſchadi apgehrbi, weła un gultas drehbes — 274 rublu 50 kp, wehrtibâ. y.

Leel-Ezawa. Pee mums paſtahw wehl eeraſcha labibas kulſchanai noturet talkas, kurâs talzineekus pazeenâ ar degwihnu un alu, daſchu reiſ pat leelâ mehrâ, zaur ko nereti noteek ari nelaimes gadijumi. Tà, kà „Dſ. W." ſino, pahrwedot kulmaſchinu no Luhtſchu uſ ſchejeenes Ragu mahjam, Luhtſchu un Lauk-Kreewinu mahju ſaimneeki nokluwa ſem ruteneem, pee kam Luhzim ſadragaja galwas kauſu un ſabrauza kahjas. Zelâ uſ weetejo ſlimnizu nelaimigais nomira. Lauk-Kreewinu noſuhtija uſ Jelgawu ahrſtetees, bet pehz ahrſta iſteikumeem ari uſ wina iſweſelokſchanos maſ zeribu.

— Weetejâ Gailu muiſchâ ſaſlimuſchi (ar ko?) gandrihſ wiſi mahjlopi, daſchi jau kritušchi paſcha weterinar-ahrſta klahtbuhtnê.

No Jelgawas.

Dahrſa un lauku augłu iſſtahde Jelgawâ. Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkàs Sabeedribas Augłkopibas Selzija, eewehrodama augłkopibas leelo noſihmi preekſch muhſu laukſaimneezibas ekonomiſkâ un tàpat eſtetiſkâ ſinâ un wehledamàs ſcho laukſaimneezibas noſari Baltijâ weizinat, zer ſawu mehrki ſaſneegt, ruhpejotees par augłu tirgus nokahrtoſchanu un plaſchu ruhpneezifku augłkoku plantaziju, kà ari koku ſkolu eerihkoſchanu. Lai ſchim zehlojam mehrkim waretu tuwaki kłuht, nepeezeeſchama wiſu intereſentu lihdſdarbiba. Tà ka Baltijâ ſchogad pareDſama bagata augłu roſcha un ſchis raſchas iſpahrdoſchana nenokahrtota tirgus dehł buhs gruhta, Augłkopibas Selzija tura par wiſai noderigu ſcha gada 1., 2. un 3. oktobrî ſarihkot Jelgawâ augłu iſſtahdi un augłu tirgu, kur waretu ar muhſu dahrſa raſchojumeem teeſchi eepaſihſtinat ne tik ween muhſu weetejo augłu patehretajas, bet ari Kreewijas leelako augłu tirdſneezibas zentru preekſchſtahwjus, lai tahdâ kahrtâ muhſu augłkopju oprindas weſtu tuwakâ ſakarâ ar plaſchakàm nonehmaju aprindam un plaſcho Kreewijas augłu tirgu.

Kurſemes wizegubernatora weetas iſpilditajs Perſchekungs aiſbrauzis amata dariſchanàs uſ Leepaju.

Par Kurſemes gub. waldes padomneeku eezelts walſts padomneeks A. M. Wlaſows, lihdſſchinejais Peterburgas gubernatora kanzelejas pahrwaldneeks, 13. auguſtâ Peterburgâ winſch no ſaweem amata beedreem ſwinigi iſwadits uſ jauno amata weetu.

Jelgawas brihwpr. ugunsdſehſeju beedribas jautribas komiſija ſarihko nakſchu ſwehtdeen, 21. auguſtâ, kà jau agrak ari ſchajâ weetâ aiſrahdits, Wahzu Amatneezibas Beedribas dahrſâ leelus dahrſa ſwehtkus ar iluminaziju un loteriju alegri. Dahwanas iſloſeſchanai peenem ar pateizibu Mag. J. Hertels, Paſta eelâ 13., W. Adomowitſcha kgs, Katoku eelâ 48, Paſchpalihdſibâ, W. Neulanda kgs, Skrihweru eelâ 27 un A. Reinſchüſſela kgs, Leelajâ eelâ 66. Jelgawneekeem peenahkums nu ir iſrihkojumu apmeklet jo leelâ ſkaitâ, tapehz ka iſrihkojuma ſkaidrs atlikums nahks par labu jauneegahdajameem ugunsdſehſchameem rihkeem, beſ kahdeem turpmak wairs naw eeſpehjams iſtikt. Neweens lai neſchehlo ſawu artawu, jo zaur to ik weens gahdâ par leelaku droſchibu ſawàs mahjàs. Aiſſargâ ſewi — Deews paſargàs tewi! —

Daſchadu ahrſtneezibas ſludinajumu leelâ weetejâ adminiſtrazija ſanehmuſi no atteezigàm miniſtrijas un augſtakàm adminiſtrazijas eeſtahdem rihkojumu, praſit no tipografiju un drukatawu turetajeem un pahrſinatajeem paraksſtus, ka wini neuſnems beſ ſewiſchkas polizijas, waj zitu eeſtahſchu atkaujas tahdus ſludinajumus, kuros daſchadi krahpneeki reklamu weidâ peeſola daſchadus ahrſtneezibas lihdſekłus un ſahles pat preekſch neiſdſeedinajamàm ſlimibam.

Kurſemê arestantu uſturam 1912. gadâ nolikts ſchahds mehrs: Jelgawâ 7 kap. par deenu, Leepajâ 9 kap., Tukumâ 9 k., Kuldigâ 9 k., Wentspilê 10 kap., Aiſputê 9 k., Bauſkâ 7 k., Jnunjelgawâ 9 kap., Jekabſchtatê 10 kap., Grobinâ 7 k., Palangâ 8 kap., Jlukſtê 6 k., Talſos 7 kap.

Behdiga parahdiba. Oſolmuiſchas (Paulsgnades) Purmalos dſihwojoſchâ Anna Stuhrman ſinoja ſlepenpolizijâ, ka winas 18 gadus wezâ ſkuke, Lihſete, aiſbehguſi 16. auguſtâ no wezakeem. Wina domâ, kà meitene aiſbehguſi uſ Jelgawu pee ſawa „iſredſetâ" Petera Behrſkalna, pehz amata atſlehdſneeka, kurſch ſcheit nodarbojotees un luhdſ poliziju, lai ſkuki uſmekletu un atſuhtitu atpakal pehz peederibas.

Atſuhtits blandonis. Jelgawas pilſonis Adolfs Sagorſkis, — no teeſas wairakkahrtigi ſodits un wiſas teeſibas ſaudejis — nolikts ſem polizijas uſraudſibas — aiſbehdſa un wina dſihwes weeta ilgaku laiku nebij ſinama. Tagad tas arestets Kaukaſijâ, Pjatigorſkas apgabalâ un atſuhtits ſchurp.

Apzeetinats kineetis. 17. aug. polizija apzeetinaja kahdu kineeti, kurſch ſtaigaja pa pilſehtu pahrdodams daſchadas leetinas un newareja uſrahdit wajadſigàs legitimazijas. Pee noklauſchinaſchanas winſch uſdewàs par Kinas pawalſtneeku Ljan-Inſchin un teizàs, kà ſawus dokumentus eſot atſtahjis Rigâ kahdâ weeſnizâ. 18. auguſtâ to aiſſuhtija uſ Rigu tureenes polizijas tahlakai rihzibai.

Jhſs preeks. Par 719 rublu leelo ſahdſibu Webera fabrikâ ſinots jau pagahjuſchâ numurâ. Par ſahdſibas iſdaritaju polizija peenahkuſi tàs paſchas fabrikas grahmatwedi, 19 gadus wezo Adolfa K. un to apzeetinajuſi. Pee wina atraſti wehl 363 rubli. Pahrejo naudu tas, kopâ ar ſaweem draugeem, bij paſpehjis jau ſwehtdeen „notreekt". Deeſin, zik „tumſcho" deenu nepraſis ſchi weena jautri nodſihwotâ deena?

Sahdſibas. Wahzijas pawalſtneeze Paulina Steinwender, dſihwojoſcha Dambja eelâ № 26, ſinoja polizijâ, ka winai, naktî uſ 17. auguſtu, iſſagtas iſ wiſta ſtalliſcha 2 wiſtas — 1 rubli 80 kap. wehrtibâ. — Kalwes ſchoſejâ dſihwojoſcham Hermanim H. noſagts 16. auguſtâ weloſipeds, kuru tas uſ brihdi bij atſtahjis pee pilſehtas waldes nama. Saudejums uſ 135 rublu.

Wisjaunakàs ſinas.

Rewelê, 17. auguſtâ. Uſ juhras ſtipra wehtra. Nargenas tuwumâ apgahſàs laiwa pee kam 3 zilweki noſlihka. Kahdai minu laiwai ſabojats ługa wirſus.

Peterburgâ, 17. auguſtâ. Tautas apgaiſmoſchanas miniſtrs laidis mahzibu apgabalu kuratoreem zirkularu, pehz kura pirmmahzibu ſkolu ſkolotaju peedaliſchanàs ſihkkredita eeſtahſchu darbibâ peelaiſchama tikai tik tahlu, zik tahlu tas nekaitê ſkolotaja amata peenahkumu iſpildiſchanai.

Noworoſijſkâ, 17. auguſtâ. Lekgerî no jauna ſaſlima ar koleru 2 ſaldati. No agrak ſaſlimuſcheem 1 nomira.

Uralſkâ, 17. aug. Nedelas laikâ jauni ſaſlimſchanas gadijumi ar mehri kirgiſu ſtepê naw notikuſchi. Diwi agrak ſaſlimuſchee miruſchi.

Sagrebâ, 30. (17.) auguſtâ. Manewros pee ſchauſchanas daudſ ſaldati gruhti eewainoti. Pahrpuhleſchanàs dehł daudſi atſtahja fronti.

Lillê, 30. (17.) auguſtâ. Notika demonſtrazija pret pahrtikas lihdſekłu ſadahrdſinaſchanu. Nahwigi eewainots maiſneeks, gruhti weens no uſbruzejeem. Maiſneeka dſihwoklis un weikals iſlaupiti. Eejauzàs ſchandarmi, no kureem 2 eewainoti ar akmeneem.

Turinâ, 30. (17.) auguſtâ. Miniſtru preſidentam tuwu ſtahwoſchs argans ſino: Italijas waldiba paſinojuſi Berlines, Pariſes un Londonas kabineteem, ka wina pee katras mainas kas no Marokas ſarunam zelſees Widus juhrâ, peepraſis ari ſawu lihdſdalibu.

Linu zenas Rigâ

turas apmehram ſchahdàs robeſchàs:

Baltgalwjt:	Zinskroni	60—61	r. birkawâ.
	Augſtee pihł-kroni	54—55	„ „
	Pihł-kroni	47—48	„ „
	Pihł-brahkł	33—34	„ „
Saigalwji:	Riſtini	60—61	„ „
	Hofs-dreibandi	54—55	„ „
	Dreibandi	48—49	„ „
	Brahkł	42—43	„ „
	Widſemes dreibandi	34—35	„ „

Wehſtules un atbildes.

„Ekonomiſtam" — Jelg. Pee ſchis „neeewehroſchanas" gan nebuhs wainigi paſchi rihkotaji. — To buhs iſdarijis kaut kahds tur mums nelabwehligs maſaks „apakſchgarinſch." Tahda rihziba, protams, ne tikai maſiſka un ſema, bet ari paſchas leetas labâ łoti noſchehlojama. Raſi ta turpmak wairs neatkahrtoſees.

J. W. — Semgalê. Juhſu griba jau gan teizama, bet peeſuhtito rakſtu mums naw eeſpehjams iſleetot aiſ daſchadeem, pahrak leeleem truhkumeem. Tur ari nekahdas laboſchanas newar lihdſet.

Iſdewejs: Latweeſchu Dr. Beedr. tagadejais preſidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Purinſch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Ed. Zehders — Rigâ,

Karta eelâ Nr. 11.

Laukſaimneezibas maſchinu krahjums
ceteiz
Richard Garret u. dehla Leiſtonâ (Anglijâ)
kà ſen gadeem par labakàm atſihtas un wiſplaſchaki iſplatitàs
lokomobiles un twaika kulmaſchinas
wiſjaunakàs konſtrukzijas.

Jauns! Lokomobiles. Jauns!

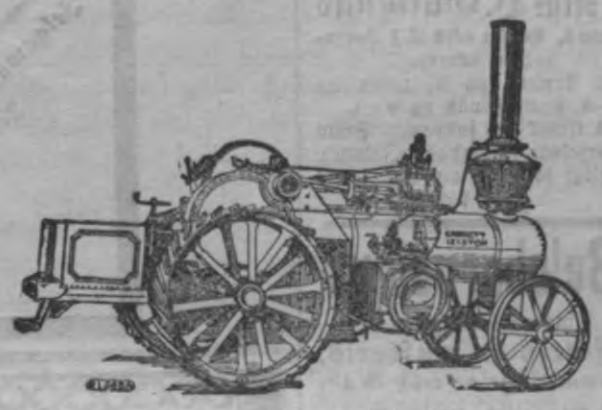

Tagad konſtruetas uſ **10 un 12 atmoſferu** darba ſpeedeena.
Jaunakà paſchbrauzeja lokomobile,
weeglas gaitas un leela ſirgu ſpehka.
Wehſtuku adreſe: **Ed. Zehder — Rigâ.**
Gehpelu un rokas kulmaſchinas wiſjaunakàs konſtrukzijas.

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas
Krahſchanas-Aiſdoſch. Sabeedriba.

Jelgawâ, Katoku eelâ № 44, telefons 62.

Sabeedribas bilanze 31. julijâ 1911. gadâ 4,614,459 rbl. 79 kap.

(Sabeedribas droſchiba: Sabeedribas kaſê atrodoſchais droſchibas kapitals 259,912 rbl. 41 kap. un 2066 beedru garantija).

Sabeedribas bilanze bija:

1910. g. 31. dez.	3,846,207 r.	74 k.
1909. „ „ „	3,012,856 „	54 „
1908. „ „ „	2,482,671 „	46 „
1907. „ „ „	1,946,968 „	24 „
1906. „ „ „	1,443,094 „	42 „
1905. „ „ „	999,767 „	74 „
1904. „ „ „	837,356 „	67 „
1903. „ „ „	645,640 „	01 „
1902. „ „ „	413,771 „	76 „
1901. „ „ „	230,608 „	68 „
1900. „ „ „	109,560 „	77 „

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenàs no p. 10—2.

Sabeedriba maksà par **noguldijumeem** 3—6% un **nem** par **aiſdewumeem** 5—8%.

Peeprasijumus pehz aiſdewumeem iſpreeſch pirmdeenàs un zeturtdeenàs.

Noguldijumus war eeſuhtit pa paſtu waj zaur rentejam un walſts bankas nodakam uſ Sabeedribas tekoſcha rehkina Jelgawas rentejâ (№ 63659).

Noguldijumus un noguldijumu prozentes iſmaſajot — tos uſ wehleſchanos art pa paſtu iſſuhta.

Walde: agr. **J. Biſſeneeks,** agr. **J. Braſda** un **D. Kahnbergs.**

Kolonadu eelâ 3. **Weikalu pahrzelot galigi iſpahrdodu** par puszenàm

ſihkas, modes prezes un daſchadus rakſtamus peederumus, wiſadus ſkroderu un ſchuhweju peederumus, Meij un Edlicha papira weku, ſaules un leetus ſargus, zela-ſomas, portmanejas, ſpeegełus, toulet ſeepes, ſekes, joſtas, ſpizes un t. t.

1. ſortes Peterburgas gumijas galoſchas. | **Atkalpahrdewejeem nedſirdetu lehta eepirkſchana!**

L. E. Saretz galanteriju, ſihkas un modes pretſchu pahrdotawa — Jelgawâ, **Kolonadu eelâ 3.**

BEEDINAJUMS.

Wiseem, kuri zeesch

ar **neirasteniju, dsimuma nespehju, wezuma nespehku, histeriju, neirolgiju, masasinidu, kruhschu wahjibu, sisilisu, dsihwsudraba sekam, sirdskaitem (aptaukoschanos, pahrkaloschanos, klapeschanu, neweenadu pukstescha nu, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanos, alkoholismu, muguras smadsenu isschuhschanu, treekam, slimibu wahjumu, pahrpuhleschanos** u. t. t.

Tirgoschanâ nahkuschi daudsi majwehrtigi un weselibai kaitigi **Sperminа** pakaldarinajumi ar lihdsigeem nosaukumeem un lai publiku labaki maldinaku, wiltotaji likuschi uz saweem wirojumeem aj muhsu **Poehla-Sperminа** atrodoschâs ahrstu atsauksmes. Mehs turam par sawu peenahkumu, personas, kuras leeto Sperminu, brihdinat no scheem lihdsekleem. Wisâ plaschâ literaturâ atsihmetâs, neskaitamâs ahrstu un mahzito atsauksmes par **Sperminа** labdarigo eespaidu sihmejas weenigi uz **Poehla-Sperminu**, un mehs luhdsam pee pirkschanas greest usmanibu uz muhsu nosaukumu **Poehla-Sperminа** un firmu, tadehk ka ziti preparati naw zits nekas, ka slikti **Poehla-Sperminа** pakaldarijumi un nesatur neka kopiga ar to. Weenigi ihstais Spermins ir **Poehla-Sperminа**, 3 rbl. pudel. Uz wehlesch. peesuht. par weltî bag. Sperminа literaturu.

Profes. doktora Poehla un dehlu organoterapeitiskais institutis. Wisaugst. galma apgahdneeks. Ст. Петербургъ, В. О., 7 лин. 18.

SPERMINUN POEHL

SPERMINUM POEHL

SLIMEEM.

Rigas Musikas Skola

(dibinata 1885. gadâ)

Rigâ, Aleksandra bulwarî № 2/4.

Wisi teoretiskee wokal- un instrumental preekschmeti.

Isglihtibas kursi:

Klaweerem: Th. Lemba kgs, klaweern wirtuoss.

Wijolem: J. Nalbandiana kgs, Peterburgas Keisariskâs Konserw. profesors.

Jaunu skolnecku usnemschana noteek **katru brihdi.**

Direktora runas stundas darbdeenâs no plkst. 10—1 un no plkst. 3—4 deenâ

Arturs von Giżycki, direktors.

Ihstâs Steiermarkas kahpostu ehweles

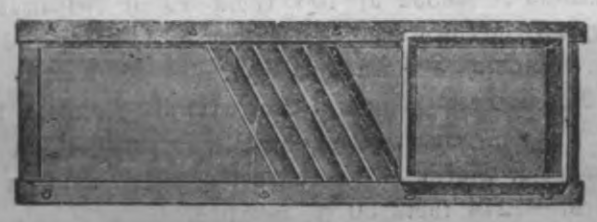

pasihstama labuma ar dobjuma weidâ slihpeteem nascheem un wisados leelumos atkal peenahkuschas un dabujamas pee

Johannes Mitschke,

tehrauda pretschu un eerotschu noliktawâ,

Wlahjas un kehka rihku magasinâ,

Rigâ, Kungu eelâ Nr. 11.

Dr. Levitas.

Eekschkigâm, seeweeschu un behrnu slimibam.

Jelgawâ, Pasta eelâ № 6.

Sobu ahrstescha nas kabinets

M. Kopelewitza

Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 2.

Runas stundas no 9—1 un no 3—6.

Spezialitate: Selta sobu kroni un mahksligi sobi bes platem.

Wisus darbus isdaru uz garantiju.

Sobu ahrsts H. Gutmans

Jelgawâ, Pasta eelâ № 1 (weenstahwa nama).

Runas stundas no 9—1 un no 3—5, swehtdeenâs no 9 - 1.

Sobus iswelk bes sahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahksligi sobi ar un bes platem — selta kroni.

A. Beloborodows,

diplomets medizinas **feldschers** un **maseeris,**

Jelgawâ, Palejas eelâ № 40,

pretim „Imperial" weesnizai.

Peenemu ahdas, dsimuma, puhschla un **sisilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—1/29 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurskatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,

Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz. eel. telef. 5492.

Musikas stundas

pasneedz Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 44 **J. Waldmanis.**

Mag.

J. Hertela

apteeku pretschu pahrdotawâ

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Peedahwâ

wisadas uz scho arodu atteezoschas

prezes.

Labu lihdsekli

pret

melnplaukam

peedahwâ

lihdz ar leetoschanas pamahzibu **J. Eckerta** apteeku pretschu pahrdotawa, Jelgawâ, Katoku eelâ № 13.

Peeprasiet wisur

tikai Michaila Lebedjewa

„Odobrinu".

Schis lihdseklis pilnigi **isnihzina warschu azis** un **kahrpas** ar wisâm saknem.

6805

Swarigs preeksch wiseem

ar parasto rabatu

Tehja

jaunas raschas peenahkuse

K. un S. Popowa, Karawanes, P. Botkina dehlu un S. W. Perlowa.

Kafeja

wisaugstakâ labuma dedsinata un nededsinata.

Wihnes jaukto, Karlsbades jaukto un zitas sortes.

peedahwâ

J. Rosenbergs

Jelgawâ, Kolonadu eelâ № 9. Telefons 761.

2-trais gads.

Tirdsn. un ruhpn. ministrijas pahrsinâ stahwoschee

Sw. Peterburgas

Politechniskee Kursi

Profesoru un lektoru Beedrib.

Rasjesschajâ (Разъѣзжая) eelâ № 40.

Telef. 142—19.

Dibinati no Technoligiskâ Instituta profesoreem **G. F. Deppa, M. G. Jewangulowa** un **J. M. Holmogorowa,** bij. Rigas mahzibas apgabala kuratora **O. W. Lewschina** un Sw. Peterburgas Tautas Uniwersitates Beedribas Politechnisko kursu inspektora **N. D. Porokowa.**

Nodalas: **Wechanika, Elektrotechnika, Buhwes un Komerz-Ekonomija.**

Peenemschana uz I. un II. kursem. Teek peenemtas abu dsimumu personas ar semaku isglihtibas zensu. Gerihkotas kimiska un elektrotechniska laboratorija, fisikas un tirdsneezibas kabineti. Telpas teek paplaschinatas.

Klausitaji war strahdat augstskolas darbnizâ. Prospektus, sihkumus ar programu peesuhta pret desmit 2 kap. markam. 93897.

2-trais gads.

Pahrzelojuse

pasneedsu atkal **rokdarbu stundas.** Kas jauns: pehrlu un sihda isschuwumi un masgaschanâ isturigi glesnojumi drehbju garnituras. Tapat glesnojumi uz sihda, samta un koka, kâ ari ihsti stikla un porzelana glesnnjumi. — Preekschsinaschanas sihmeschanâ naw wajadsigas. **S. Pjasetzki,**

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 61.

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlê wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) ir pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tâm: **koka kastitês par 250 gab., kâ ari Berlines 100 gab.** ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: Halis 1/4 ℔ 46 kap., 1/8 ℔ 23 kap. Matkapara spezialtabaka: **Swesda № 40, № 50 un № 10** nepahrspehjama laduma. **Papirosi:** wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ cepirkschanas weeta.

Tabaka III. sorte jau no 72 kap. mahzina un **zigarus** no 7 r. 90 k. no 1000 gabali.

Wadmalas un manufakturas sabeedriba

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1a,

peedahwa nupat peenahkuschas jaunakos musturos leelâ iswehlê

rudens sesonam

mehteln u. uswalku drehbes

no flawenakam fabrikam.

Skolneeku uniformu drehbes.

Leelâ krahjums gatawu kungu uswalku un mehteln pehz wisjaunakeem paraugeem.

Peenem apstellejumus uz dahmu un kungu drehbem.

Wisadi drehbneeku peederumi.

Sabeedribas pilnwarneeks: **D. Neumanis.**

No 20. augusta buhschu atkal runajams zeturtdeenâs **Dobelê.**

Adwokats

Stagers

Jelg. Pasta eelâ 12. Tel. 780.

Sirgs

bes wainas, ir pahrdodams Jelgawâ Skrihworu eelâ № 42, sehlâ, 2 trepes augschâ pee Jörna kga.

Gatawus kungu

mehteln un uswalkus,

kâ ari wisumodernakos angliu un eekschsemes

stoffus

uswalkeem un **mehteleem** peedahwajam loti leelâ iswehlê un lehti

K. Berris & Ko.,

Jelgawâ

Leelajâ eelâ № 3.

Schnitu sihmeschanas un schuhschanas

kursus

pasneedz un pamatigi eemahza 3—4 mehneschu laikâ **schnitu sihmeschanu, peegreeschanu** un **schuhschanu** pehz Hirscha akademijas metodes, kâ kleites, mantelus, kaschokus, welu un zitus dahmu apgehrbus.

Mahzekles war peeteiktees ikdeenas.

Bes tam pasneedsu

schnitu sihmeschanu wakara kursos.

Ar sekmem beigschâm isdodu diplomus.

Berlines Hirscha akademijas audsekne **L. Jurkewitz.**

Jelgawâ, Petera eelâ Nr. 1.

Kortelis turpat dabonams.

J. Redlicha

anglu magasina Rigâ,

peedahwâ

Steirijas kahpostu ehweles

ar 3, 4, 5 un 6 nascheem,

sakni ehweles, gurku ehweles, radisu ehweles.

Mescha pahrdoschana.

31. augustâ sch. g., pulkst. 10 preekschpusdeenâ pahrdos **Sorgenfreijâ pee Jelgawas** wairaksolischanâ pee Osolmuischas peederigus mescha gabalus schahdâs meschfargu nodalâs: Auern, Horst, Geldern, Ostend, Döbern un Südeck. — Mescha gabali apskatami katru deenu weetejo meschfargu wadibâ. Tuwakas sinas pasneedz **mescha waldes Osolmuischâ** (Paulsgnade).

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klaht 1 peelikums.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.